

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 3T/61/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120011239
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Čech
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8120011239.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, sudcom JUDr. Marekom Čechom, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 08. júna 2021 v Prešove takto

r o z h o d o l :

Obžalovaná:

T. D., nar. XX.XX.XXXX V. X., K. B. X., Q. X,

je v i n n á

- z prečinu krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno g), odsek 2 písmeno b) Trestného zákona, ktorý spáchala tak,

ž e

-dňa 15.02.2020 asi o 20.00 hod. v X. Z. R.. J. Č.. X v obchodnom dome E. z predajnej plochy odcudzila 0,698 kg mandarínok v hodnote 1,74,- Eur a 1,124 kg banánov v hodnote 1,67 Eur, ktoré si vložila do kabelky a bez zaplattenia prešla pokladničným priestorom, čím pre poškodenú spoločnosť E. Q. J., V..H..Q.., J. X/E, B., spôsobila škodu vo výške 3,41,- Eur, pričom uvedeného konania sa dopustila napriek tomu, že bola pre obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutá a to v blokovom konaní Obvodného oddelenia PZ X.- P., číslo bloku XXXXXXXX zo dňa 05.11.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 05.11.2019, kedy sa dopustila priestupku proti majetku podľa § 50 ods. 1 Zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a bola jej uložená pokuta vo výške 20,- Eur a tiež bola v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch pre taký čin odsúdená a to trestným rozkazom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 3T/13/2019 zo dňa 24.06.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 30.10.2019 a ktorým bola uznaná vinná pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f), ods. 3 písm. b) Trestného zákona,

t e d a

- prisvojila si cudziu vec tým, že sa jej zmocnila, bola za obdobný čin v prechádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutá a taký čin spáchala, hoci bola za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdená.

Z a t o j e j s ú d u k l a d á

Podľa § 212 odsek 2 Trestného zákona, § 38 odsek 2 Trestného zákona, za rovnakého pomeru jednej priťažujúcej okolnosti uvedenej v § 37 písmeno m) Trestného zákona k jednej poľahčujúcej okolnosti uvedenej v § 36 písmeno l) Trestného zákona, a podľa § 56 odsek 1 Trestného zákona peňažný trest 400 (štyristo) Eur.

Podľa § 56 odsek 3 Trestného zákona ukladá obvinenej povinnosť zaplatiť uložený peňažný trest v desiatich po sebe idúcich mesačných splátkach po 40 (štyridsať) Eur.

Podľa § 57 odsek 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon uloženého peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dva) mesiace.

o d ô v o d n e n i e :

Súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom obžalovanej T. D., ako aj ďalej uvedenými listinnými dôkazmi, pričom zistil nasledovné:

Obžalovaná T. D. sa k spáchaniu skutku uvedeného vo výrokovej časti tohto rozsudku priznala a na hlavnom pojednávaní v zmysle § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku vyhlásila, že je vinná zo spáchania predmetného skutku. Súd tak po splnení zákonných podmienok podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku prijal vyhlásenie obžalovanej o vine a následne už nevykonal dokazovanie v rozsahu v akom sa obžalovaná priznala k spáchaniu skutku a vykonal len dokazovanie súvisiace s výrokom o treste.

Obžalovaná pri výsluchu uviedla, že veľmi ľutuje spáchaný skutok, hanbí sa za to ona a celá jej rodina. Chce pracovať na tom, aby sa to neopakovalo a od februára 2020 v obchode nebola. Odvtedy nespáchala žiaden obdobný skutok nemá žiadny skutok a už nikdy v živote nechce kradnúť. Do obchodu už chodí len jej bývalí manžel, s ktorým žijem v spoločnej domácnosti. Poberá invalidný dôchodok vo výške 160 Eur, pričom sa stará o vnučku, pretože dcéra obžalovanej pracuje od jedenástej do ôsmej večera. V súčasnosti nie je trestne stíhaná pre inú trestnú činnosť. V súčasnosti navštevuje F. O. - psychiatricku a psychologičku a F. Š. v ambulancii klinickej psychológie pre deti a dospelých. Jej diagnóza je kleptománia, na ktorú sa lieči a berie lieky. Na otázku sudcu, či pociťuje silnú potrebu zobrať si nejakú vec, hoci má pri sebe peniaze odpovedala, že má neodolateľnú potrebu vziať nejakú vec z obchodu a vráti ju hneď alebo na druhý deň. Neuvedomuje si keď niečo zoberie, stalo sa, že prišla domov a na druhý deň to išla vrátiť, alebo že zobrala len jednu topánku, čiže veci, ktoré ani nepotrebuje. Predavačky ju už poznajú. Strašne sa za to hanbí. V súčasnosti má aj zdravotné problémy, konkrétne s očami a denne sa stará o svoju vnučku a v dohľadnej dobe sa jej má narodiť druhá vnučka preto požiadala súd o uloženie peňažného trestu a to aj vo vyššej čiastke než bol uložený trestným rozkazom.

Lekárske správy z FNsP J. A. Reimana Prešov preukazujú, že obžalovaná bola v období od konca roku 2013 až do februára 2020 až štrnásťkrát hospitalizovaná na Psychiatrickom oddelení FNsP J. A. Reimana Prešov. Hospitalizovaná bola pre poruchy psychiky a správania pri užívaní sedatív a alkoholu a pre depresívne epizódy a emočné nestabilnú poruchu osobnosti. Podľa lekárskej správy MUDr. F. a MUDr. O. zo dňa 15.02.2020, obžalovaná bola predvedená políciou do ambulancie s bolesťami hlavy a chrbtice, pričom nechcela aby bola premiestnená do CPZ.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že obžalovaná bola doposiaľ sedemkrát súdne trestaná, pričom v prvých piatich prípadoch sa na ňu hľadí, akoby nebola odsúdená. posledné odsúdenie bolo trestným rozkazom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 3T/13/2019 zo dňa 24.06.2019, za čo jej bol uložený súhrnný podmienkový trest odňatia slobody v trvaní 1 (jeden) rok a 6 (šesť) mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní 3 (tri) roky, zároveň bol zrušený trest uložený obžalovanej rozsudkom Okresného súdu Prešov, p. zn. 33T/96/2017 zo dňa 05.03.2019. Obžalovaná bola vo všetkých prípadoch odsúdená pre spáchanie trestného činu krádeže.

Podľa výpisu z ústrednej evidencie priestupkov MV SR spáchala obžalovaná celkovo 9 priestupkov proti majetku v zmysle zákona č. 375/1990 o priestupkoch, keď jej boli ukladané pokuty vo výške od 10 do 50 Eur, za druhovo rovnaké priestupky, keď obžalovaná buď vzala tovar z obchodov a následne ho vrátila alebo zaplatila, alebo tovar v obchode úmyselne poškodila.

Podľa správy o povesti obžalovanej od mestského úradu Prešov, obžalovaná je od roku 2016 rozvedená a s bývalým manželom má dve deti. Podľa databázy priestupkov, obžalovaná bola priestupkovo riešená za priestupok proti majetku.

Podľa obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Prešov, sp. zn. 1T/10/2020, obžalovaná bola odsúdená rozsudkom č. k. 1T/10/146 zo dňa 26.06.2020, pre spáchanie prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f), ods. 3 písm. b) Trestného zákona účinného do 31.07.2019. Súd upustil od uloženia ďalšieho trestu, nakoľko pokladal trest uložený skorším trestným rozkazom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 3T/13/2019 zo dňa 24.06.2019 za dostatočný. Toto odsúdenie ešte nereflektoval odpis z registra trestov a pojednávalo skutok, ktorý obžalovaná spáchala dňa 07.06.2019.

Súd z dôvodu riadneho rozhodnutia vo veci odročil hlavné pojednávanie za účelom doplnenia znaleckého posudku č. 137/2020 z odboru psychiatrie za účelom prognózy vývoja ochorenia obžalovanej vo vzťahu k liečbu, ktorú v súčasnosti absolvuje.

Zo znaleckého posudku č. 137/2020 a doplnku č. 1 k predmetnému posudku, ktorý vypracovala znalkyňa F. A. G., znalkyňa z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria, vyplýva, že obžalovaná v čase spáchania skutku ani potom netrpela ani netrpí na žiadnu duševnú chorobu, alebo poruchu v zmysle psychózy. U obžalovanej je zistené patologické kradnutie, tzv. kleptománia. Táto diagnóza je definovaná ako opakovaná neschopnosť odolať impulzom k ukradnutiu vecí, ktoré postihnutý nepotrebuje k osobnému úžitku, alebo obohateniu. Ide o periodicky sa opakujúce epizódy porúch konania, ktoré chorý nie je schopný ovládať napriek negatívnym dopadom takéhoto konania. Jedná sa o chronickú poruchu s menlivou intenzitou patriacu medzi návykové a impulzívne poruchy. Obžalovaná ďalej trpí syndrómom závislosti od benzodiazepínov (liekov proti úzkosti), škodlivým konzumom alkoholu v anamnéze a recidivujúcou depresívnou poruchou. Znalkyňa konštatovala na základe správy od tímu psychiatrov, ktorý obžalovanú vyšetril v nasledujúci deň po spáchaní skutku, že v čase spáchania skutku sa nejednalo o prejavy kleptománie, bola u nej prítomná závislosť od benzodiazepínov. Obžalovaná v čase spáchania skutku bola schopná rozpoznať nebezpečenstvo a protiprávnosť svojho konania a bola schopná svoje konanie ovládať. Znalkyňa konštatovala, že nie je potrebné nariadenie žiadnej z foriem ochranného psychiatrického liečenia. Rovnako neodporučila protitoxikomanické liečenie aj napriek závislosti od liekov, nakoľko by nespĺnilo svoj účel.

V doplnení sa znalkyňa vyjadrila, že kleptománii je možné liečiť, pokiaľ je postihnutý jedinec ochotný spolupracovať a je motivovaný ku zmene. Obžalovaná sa t. č. podrobuje súdom nariadenému ochrannému psychiatrickému liečeniu u F. O., ktorá podľa jej slov plní len formálne svoj účel. Obžalovaná v decembri 2019 vyhľadala odbornú pomoc u psychologičky X. Š. v Prešove. Pripadné uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody by mohlo mať z hľadiska psychiatrického negatívny vplyv na psychický stav obžalovanej. Mohlo by dôjsť ku skratovému konaniu zo strany obžalovanej, nakoľko ide o závislú, psychastenicú, toxikomanickým vývojom reštrukturovanú, depravovanú osobnosť so sklonom ku hysterickým prejavom v správaní, so zvýraznenou úzkosťou s panickými atakami, s jednoduchou afektivitou, s črtami impulzivity a tendenciami ku skratovému konaniu (v anamnéze opakované samovražedné tendencie demonštratívneho charakteru).

Vykonaným dokazovaním a priznaním viny obžalovanej dospel súd k jednoznačnému záveru, že skutok uvedený vo výrokovej časti tohto rozsudku sa stal a je trestným činom. Ohľadne posúdenia otázky, kto uvedený skutok spáchal, súd nemal pochybnosti o vine obžalovanej T. D..

Podľa súdu je nepochybné, že obžalovaná T. D. si prisvojila cudziu vec tým, že sa jej zmocnila, bola za obdobný čin v prechádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutá a taký čin spáchala, hoci bola za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdená.

Obžalovaná týmto svojim konaním po objektívnej stránke naplnil skutkovú podstatu trestného činu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. f), ods. 3 písm. b) Trestného zákona.

Pokiaľ ide o subjektívnu stránku spáchaného činu, tam mal súd za to, že obžalovaná konala v priamom úmysle, keďže chcela spôsobom uvedeným v Trestnom zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený zákonom.

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona, trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona, pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona, pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností.

Obžalovanej T. D. bol ukladaný trest vo vzťahu k prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 Trestného zákona, kde zákon ukladá uloženie trestu odňatia slobody v trvaní na 6 (šesť) mesiacov až 3 (tri) roky.

Pri ukladaní trestu bral súd do úvahy jednu poľahčujúcu okolnosť, a to že obžalovaná sa priznala k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval v zmysle § 36 písm. l) Trestného zákona, keďže urobil vyhlásenie o vine a svoje konanie viackrát úprimne oľutovala a jednu príťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. m) Trestného zákona, ktorú súd videl v tom, že bola v minulosti za trestný čin odsúdená. Pri rovnováhe jednej poľahčujúcej a jednej príťažujúcej okolnosti, prichádzalo do úvahy uloženie trestu v rozmedzí od šiestich mesiacov do troch rokov odňatia slobody.

Trest plní funkciu ochrany spoločnosti jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabránenie v trestnej činnosti), a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu), a jednak aj voči ďalším občanom - potenciálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti).

Individuálna prevencia teda spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných, potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale má viesť i k utvrdeniu pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest je protiprávne a nežiaduce. Varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu.

Konanie obžalovanej, ktorým porušuje spoločenské a právne normy súd považuje za zavrhnutiahodne a obžalovaná opakujúcimi sa krádežami dáva zlý príklad spoločnosti a poškodzuje tak dobre mravy vo svojom blízkom, ale aj širšom okolí. Súd však tento konkrétny prípad považuje za vymykajúci sa bežnej majetkovej trestnej činnosti, kedy páchatelia kradnú z výlučne zištných dôvodov a obohacujú sa tak na úkor iného. Obžalovaná kradne, avšak tieto stavy mánie nevie kontrolovať a veci, ktoré týmto získala boli zanedbateľnej hodnoty, napr. odcudzila tovar v hodnote 27,76 Eur, ktorý následne vrátila na predajnú plochu, úmyselne poškodila dve tričky v celkovej hodnote 3,98 Eur, alebo ako v predmetnej trestnej veci odcudzila potraviny v hodnote 3,41 Eur. Pri rozhodovaní o druhu trestu súd prihliadal najmä na znalecký posudok a závery v ňom konštatované, kde znalkyňa neodporučila trest odňatia slobody spojený s jeho výkonom, nakoľko tento by žiadnym spôsobom nevyriešil chorobné stavy obžalovanej, naopak mohol by jej ešte viac uškodiť. Je zrejmé, že obžalovaná trpí početnými psychickými poruchami, ktorých „vedľajším účinkom“ sú početné krádeže. Tieto krádeže však doteraz nikdy neboli páchané vo väčšom rozsahu a išlo len o náhodné veci, pri ktorých sa v tej chvíli odsúdená nachádzala.

U odsúdenej však badať aktívnu snahu po náprave jej psychického stavu. Už od decembra 2019 navštevuje z vlastnej vôle psychologickú ambulanciu, kde sa snaží riešiť vzniknuté problémy a svoje psychické ochorenia, okrem toho dodržiava súdom nariadenú ochrannú liečbu. K ďalším opatreniam, ktoré iniciovala z vlastnej vôle patrí jej záväzok, že obchody už nenavštevuje od februára 2020, aby sa tak vyhla riziku nutkania k páchaniu ďalších krádeží. S ohľadom na uvedené mal súd za to, že účel trestu je

možné v danom prípade dosiahnuť uložením peňažného trestu vo výške 400 Eur za súčasného určenia, že v prípade že by výkon tohto trestu bol úmyselne zmarený, určil náhradný trest odňatia slobody v trvaní 2 (dvoch) mesiacov. Uvedené je podľa názoru súdu dostatočne primerané pre dosiahnutie výchovného účelu trestu a jednak ako trest primeraný z hľadiska generálnej prevencie.

S ohľadom na to, že obžalovaná je invalidná dôchodkyňa, súd rozdelil uložený peňažný trest do desiatich po sebe idúcich mesačných splátok.

Vzhľadom na početnosť jednotlivých odsúdení prokurátor navrhol uložiť nepodmienečný trest odňatia slobody na spodnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby so zaradením do výkonu trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň navrhol uložiť ochranné liečenie psychiatrické ústavnou formou, pričom v prípade uloženia tohto liečenia bol ochotný akceptovať aj prísny podmienečný trest, keďže účel trestu by bol naplnený tým, že obžalovaná by bola izolovaná od spoločnosti. Súd sa týmto názorom nestotožnil a poukázal na skutočnosť, že obžalovaná z vlastnej vôle vytvára podmienky, ktorými sa izoluje od vonkajších vplyvov, ktoré u nej „štartujú“ pohnútky k páchaniu trestnej činnosti. Obžalovaná okrem týchto nepravidielných kriminálnych epizód, vedie riadny usporiadaný život a je aktívne nápomocná svojej dcére pri výchove vnučky. Navyše znalkyňa v znaleckom posudku neodporučila uloženie ochranného liečenia akéhokoľvek druhu. Súd preto nevidel dôvod ukladať obžalovanej k uloženému peňažnému trestu aj ochranné liečenie.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia na Okresnom súde Prešov. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. Rozsudok môže odvolaním napadnúť prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku, obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný, alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody, zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci. Rozsudok možno napadnúť odvolaním len v niektorej jeho časti alebo sa odvolania výslovne vzdať.